

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 50
F: 01 478 16 99
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

ZDRUŽENJE MESTNIH OBČIN SLOVENIJE

zmos@koper.si

SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE

info@skupnostobcin.si

ZDRUŽENJE OBČIN SLOVENIJE

info@zdruzenieobcin.si

ZDRUŽENJE TAJNIKOV SLOVENSkih OBČIN

andreja.katic@velenje.si

Številka: 007-1395/2012-123

Datum: 4. 6. 2014

Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN-B) - obvestilo

Spoštovani,

V Uradnem listu RS, št. 40/14 je objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju ZIN-B), katerega glavni namen je povečati učinkovitost in usklajenost delovanja inšpekcijskih služb ter znižanja stroškov v zvezi z njihovim delom.

Ker se Zakon o inšpekcijskem nadzoru, razen določb o organizaciji (od 8. do vključno 11. člena), uporablja tudi za inšpekcijski nadzor, ki ga izvajajo organi lokalnih skupnosti, kolikor ni z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, ali z drugim zakonom določeno drugače, vam v nadaljevanju posredujemo naslednja pojasnila, vezana na ZIN-B:

Bistvena novost ZIN-B je generalna klavzula, na podlagi katere bo jasno določeno, da sme inšpektor izrekat vse ukrepe, ki jih določa Zakon o inšpekcijskem nadzoru, četudi področni zakon navaja le nekatere med njimi ali jih celo ne določa (1. člen). Na ta način se povečuje učinkovitost inšpekcijskega nadzora, saj se s predlagano določbo odpravljajo dileme, ali ima posamezna inšpekcija sploh z zakonom določeno pristojnost ukrepati, če izrecno v posebnem predpisu ukrep za določeno kršitev ni predviden, je pa določen v ZIN-u. S tem se povečuje varstvo javnega interesa, kar pa je temelj pravne varnosti, saj vzpostavitev zakonitega stanja pomeni zaščito javnega interesa. Dopolnjuje se tudi določba 32. člena ZIN, ki ureja ukrepe inšpektorjev na način, da bo jasno, da lahko inšpektor odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti na podlagi ustrezne zakonske podlage v ZIN ali drugem zakonu. (10. člen ZIN-B).

Ostale spremembe, ki jih vsebuje ZIN-B, pa so naslednje:

- vzpostavitev pravne podlage za pridobivanje osebnih podatkov od oseb, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek (7. in 9. člen ZIN-B):

V skladu s stališčem Vrhovnega sodišča RS, izraženem v sodbi IV Ips 101/2008, je dopolnjen 19. člen zakona tako, da bo nedvoumno jasno, da lahko inšpektor od pravnih in fizičnih oseb, zoper katere se sicer postopek ne vodi, poleg ostalih dokazov in podatkov zahteva tudi podatke osebne narave. Sodišče je namreč v zadevi pridobivanja osebnih podatkov od osebe, zoper katero se ni vodil inšpekcijski postopek na zahtevo Informacijskega pooblaščenca ugotovilo, da tako Zakon o inšpekcijskem nadzoru kot tudi Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 46/04 in spremembe) ne določa, da se smejo pridobivati osebni podatki tudi od pravnih in fizičnih oseb, zoper katere se ne vodi inšpekcijski postopek. Razlog za takšno ureditev je izvedba inšpekcijskega nadzora, katerega natančna in utemeljena izvedba je tudi v javnem interesu.

- spremembe roka za opravo strokovnega izpita za inšpektorja in možnost premestitve javnega uslužbenca na delovno mesta inšpektorja (3. in 4. člen ZIN-B):

Za učinkovitost dela je pomembno, da javni uslužbenci, ki sklenejo pogodbo o zaposlitvi na delovnem mestu inšpektor ali pa so nanj premeščeni, čim prej pričnejo opravljati svoje delo, kar pa ni možno brez izpolnitve vseh pogojev za zasedbo delovnega mesta, kamor spada tudi uspešno opravljen inšpekcijski izpit. S tem namenom se skrajšuje rok za opravo tega izpita iz enega leta na šest mesecev, hkrati pa se urejajo tudi posledice, če javni uslužbenec izpita ne opravi:

- inšpektorju, ki v roku šest mesecev po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi ne opravi strokovnega izpita iz razlogov, ki so na njegovi strani, delovno razmerje preneha.
- inšpektorja, ki je premeščen in v roku šestih mesecev ne opravi strokovnega izpita iz razlogov, ki so na njegovi strani, se premesti na delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje, če pa takega delovnega mesta ni, se inšpektorja premesti po postopku, določenem za premestitev iz poslovnih razlogov.

Inšpektorji, ki so bili imenovani pred uveljavitvijo ZIN-B, opravljajo strokovni izpit v roku, kot ga določa Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07).

- predstavljanje inšpektorjev pred sodišči (5. člen ZIN-B):

Upošteva se pozive nekaterih inšpektoratov, da je treba zagotoviti zagotavlja višjo stopnjo varovanja inšpektorjev, je v novem 17.a členu določena možnost, da se inšpektor v postopkih pred sodišči, ko je vabljen kot pričča zaradi svojega dela, identificira s službeno izkaznico, namesto prebivališča navede naslov in naziv enote organa, kjer opravlja delo.

- povečanje učinkovitosti dela inšpekcij:

Inšpekcijski nadzor predstavlja pomembno upravno funkcijo, saj zagotavlja na eni strani nadzor nad izvrševanjem sprejetega pravnega reda, na drugi strani pa nudi povratne informacije, ki omogočajo upravi, da se seznaní z učinki predpisov ter oblikuje sprejete ukrepe in morebitne spremembe. Prisilna narava inšpekcijskega dela zagotavlja spoštovanje predpisov, in varuje pravice in pravne koristi posameznikov, ki so jim bile priznane z zakoni in drugimi predpisi. S tem namenom bo odslej inšpektor prijavitelja na njegovo zahtevo obvestil o svojih ukrepih najkasneje po opravljenem nadzoru in sprejetem zadnjem ukrepu. Določba pa ne odvezuje organa, da mora v skladu z 18. členom Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07, 31/08, 35/09, 58/10, 101/10 in 81/13) odgovoriti na vse dopise, ki jih prejme v fizični ali elektronski obliki, razen če so šikanoznega značaja najkasneje v 15 dneh po prejemu le-tega, oziroma v tem roku izdati vsaj obvestilo o nadaljnjem ukrepanju/postopanju in realnem roku.

Prav tako bo inšpektor v primeru lažne prijave postopek ustavil, prijavitelja pa sankcioniral. Na ta način se bo racionaliziralo delo inšpektorjev ter poudarilo njihovo strokovno delo, hkrati pa zmanjšala njihova administrativna obremenjenost (8. člen ZIN-B).

Novost je tudi uvedba t. i. navideznega nakupa (7. člen ZIN-B). Ker se inšpektorji že vrsto let srečujejo s težavo neizdajanja računov, bodo lahko po novem nadzor nad tovrstno obliko sive ekonomije izvajali na podlagi opravljenega navideznega nakupa.

Odpravlja se tudi pomanjkljivost dosedanjega 34. člena, ki predvideva ukrepe inšpektorja v primeru ugotovljenih kršitev. V praksi se je določba namreč izkazala kot pomanjkljiva, saj ne predvideva situacije, ko fizična oseba (ki sicer ne opravlja nobene dejavnosti) ne spoštuje z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja, predmeta, s katerim pa se kršitev povzroča, pa inšpektor ne more zaseči, ker ga fizično ne more odnesti. Ker se s tem v praksi pojavlja resen problem neučinkovitosti inšpektorja, je določba dopolnjena tako, da lahko inšpektor zapečatil tudi predmete oz. naprave, ki jih zavezanec kot fizična oseba uporablja za opravljanje dejavnosti (11. člen ZIN-B).

Za učinkovito izvajanje nalog inšpekcijskega nadzora se uvaja letni program dela (2. člen ZIN-B), ki ga bo sprejel inšpektorat oziroma inšpekcija, če ni organizirana kot organ v sestavi ministrstva. Letni program dela bo določal vsebino in obseg izvajanja inšpekcijskega nadzora, izhajal pa bo iz ugotovitev v že izvedenih inšpekcijskih nadzorih in oceni, da na posameznem področju obstaja večja verjetnost nespoštovanja oziroma kršitve predpisov. S strateškimi usmeritvami in prioritetaми iz letnih programov se bo seznanila vlada do 1. marca tekočega leta.

- racionalizacija poslovanja inšpektoratov:

Inšpektorji kot uslužbenci z javnim pooblastilom so se v postopkih inšpekcijskih nadzorov doslej identificirali tudi s službeno značko (6. člen ZIN-B). Upošteva načelo smotrne porabe proračunskih sredstev ter že predpisano novo obliko službene izkaznice, inšpektorska značka za identifikacijo ob inšpekcijskem pregledu ni več potrebna in se zato ukinja, do izdaje izkaznice pa se bo inšpektor odslej lahko identificiral v postopku inšpekcijskega nadzora tudi s pisnim pooblastilom predstojnika, glavnega inšpektorja.

- kazenske določbe (12. člen ZIN-B):

Preurejeno je tudi poglavje kazenskih določb. Praksa je namreč pokazala, da ima lahko kršitev na različnih področjih izvajanja inšpekcijskega nadzora različno težo, pri čemer večinoma že materialna zakonodaja sankcionira kršitve po posebnih predpisih. Zato je smiselno, da se sankcioniranje kršitelja in določitev sankcije izvede na podlagi področnega predpisa in subsidiarno na podlagi splošnega Zakona o inšpekcijskem nadzoru.

S spoštovanjem,

mag. Renata Zatler
državna sekretarka

POSLANO:
- naslovom